

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 579/2023-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 7 Er 809/1996 z 30. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Súdnemu exekútorovi [REDAKOVANÉ] **u k l a d á**, aby sa v konaní vedenom pod sp. zn. EX 22364/2009 dočasne zdržal vykonávania exekúcie na základe exekučného titulu – rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 1 Cb 107/96-34 z 10. júna 1996, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 Er 809/1996 z 30. júna 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že na návrh pôvodnej oprávnenej [REDAKOVANÉ] (15. marca 2006 došlo k zmene na strane oprávneneho, ktorým je aktuálne obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pozn.) sa proti sťažovateľke začala 4. novembra 1996 na podklade exekučného titulu (rozsudku okresného súdu č. k. 1 Cb 107/96-34 z 10. júna 1996) exekúcia o vymoženie istiny 27 012,53 eur

(813 779,60 Sk) s príslušenstvom. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo udelené pôvodnému súdnemu exekútorovi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodný súdny exekútor“), ktorý 9. apríla 1999 pristúpil k výkonu exekučného záložného práva uskutočnením dražby nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky. Okresný súd uznesením zo 6. apríla 2000 schválil príklep udelený na dražbe vydražiteľovi za sumu 22 996,42 eur. Pôvodný súdny exekútor následne uskutočnil rozvrhové pojednávanie, na ktorom bol rozvrhnutý výťažok z dražby nehnuteľnosti, o čom spísal zápisnicu zo 4. októbra 2006 a následne predložil okresnému súdu návrh na jeho schválenie. Rozvrh výťažku schválil uznesením z 21. mája 2007, ktoré bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoE 350/2009-162 z 28. januára 2010. Po vrátení veci okresnému súdu došlo na návrh oprávneného k zmene súdneho exekútora, pričom pôvodný súdny exekútor bol okresným súdom opakovane neúspešne vyzývaný na prevod vymožených finančných prostriedkov podliehajúcich rozvrhu výťažku na účet novej súdnej exekútky [REDAKOVANÉ] a predloženie príslušných účtovných dokladov. Na predmetné výzvy reagoval pôvodný súdny exekútor oznámeniami, v zmysle ktorých nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami, pretože je platobne neschopný, pričom od 3. júna 2013 bol odvolaný z funkcie súdneho exekútora.

3. Ďalší súdny exekútor [REDAKOVANÉ] ako náhradník súdnej exekútky predložil okresnému súdu podnet na čiastočné zastavenie exekúcie v časti sumy vymoženej súdnym exekútorom, keďže rozvrh výťažku nebolo možné vykonať z dôvodu chýbajúcich finančných prostriedkov získaných z dražby nehnuteľnosti.

4. Podaním z 23. júna 2022 sťažovateľka žiadala okresný súd, aby uznesením určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákona č. 233/2019 Z. z.“).

5. Napadnutým uznesením okresný súd návrh sťažovateľky zamietol. V odôvodnení konštatoval, že zákon č. 233/2019 Z. z. povinnému neumožňuje domáhať sa zastavenia exekúcie, pretože to je podľa zákona možné len z objektívnych dôvodov, ako sú plynutie času, neexistencia čiastočného výťažku, zánik procesnej strany atď., preto je návrh povinného na vydanie uznesenia o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie, iba určitým podnetom, a nie riadnym procesným návrhom, o ktorom by mal súd povinnosť rozhodnúť. Napriek tomu však z hľadiska právnej istoty považoval za potrebné o predmetnom „návrhu“ sťažovateľky rozhodnúť uznesením. Prisvedčil tvrdeniu sťažovateľky, že v danom prípade síce boli splnené zákonné predpoklady na zastavenie exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z., pretože je zrejmé, že k 1. januáru 2020 uplynula rozhodná doba a zároveň za 18 mesiacov spätne nebol dosiahnutý výťažok v minimálnej sume 15 eur, no v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z. nemôže dôjsť k uplynutiu rozhodnej doby, ak v čase, keď by už teoreticky bola uplynula, súd rozhoduje o schválení rozvrhu výťažku. Vzhľadom na to, že exekučné konanie sa nachádzalo v štádiu rozhodovania súdu o rozvrhu výťažku, hoci taký návrh nebol v dôsledku nečinnosti súdneho exekútora okresnému súdu dosiaľ predložený, nebolo možné rozhodnúť o zastavení exekúcie aj priamo zo zákona, a uprieť tak oprávnenému právo na uspokojenie jeho vykonateľnej pohľadávky. Dodal, že podľa vyjadrenia súdneho exekútora z 28. marca 2022 je sťažovateľka poberateľkou starobného dôchodku a vlastníkom ďalšej nehnuteľnosti, preto nie je možné dospieť k záveru, že ide o nemajetnú starú exekúciu v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nasmerovala sťažovateľka svoju ústavnú sťažnosť, v ktorej po rekapitulácii skutkového stavu argumentuje, že exekúcia vedená proti nej je tzv. starou exekúciou, ktorá sa zastavila *ex lege* nadobudnutím účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. Napriek tomu, že súdny exekútor [REDAKOVANÉ] nezaslal oprávnenému do 180 dní od nadobudnutia účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. upovedomenie o zastavení starej exekúcie, okresný súd mu takú povinnosť podľa § 8 ods. 2 predmetného zákona neuložil. Zdôraznila, že v jej prípade sú splnené všetky podmienky vyžadované zákonom na zastavenie exekúcie, keďže uplynula rozhodná doba a v posledných 18 mesiacoch pred 1. januárom 2020 nebol v exekúcii dosiahnutý ani minimálny výťažok v sume 15 eur. Napriek tomu okresný súd odmietol vydať rozhodnutie o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie s odkazom na § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 233/2019 Z. z. tvrdiac, že konanie sa nachádza v štádiu rozhodovania o „*schválení rozvrhu výťažku dražby*“. Sťažovateľka aplikáciu uvedeného zákonného ustanovenia rozporuje, keďže od roku 2011 rozvrh výťažku z dražby neexistuje, keďže finančné prostriedky boli spreneverené pôvodným súdnym exekútorom, čo je okresnému súdu z jeho činnosti nesporne známe. Rovnako aj samotný súdny exekútor [REDAKOVANÉ] poukázal na to, že neexistujúci výťažok dražby bráni tomu, aby okresný súd mohol rozhodnúť o jeho schválení.

7. Podaním zo 6. septembra 2023 sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vydal dočasné opatrenie, ktorým súdnemu exekútorovi [REDAKOVANÉ] uloží, aby sa v konaní vedenom pod sp. zn. EX 22364/2009 (pôvodne pod sp. zn. EX 2364/2009) dočasne zdržal vykonávania exekúcie na základe exekučného titulu, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Svoj návrh odôvodnila tým, že naďalej je proti nej vedená exekúcia o vymoženie istiny a trov konania prevyšujúcich už vymoženú sumu 17 617,62 eur, čo pri pomerne vysokej miere úrokovej sadzby vo výške 28 % ročne predstavuje sumu 26 564,75 eur, teda sumu vysoko prevyšujúcu tú časť, v ktorej bola exekúcia zastavená. Súdny exekútor [REDAKOVANÉ] začal aktívne vykonávať úkony v exekúcii, pričom v súčasnosti reálne hrozí, že pristúpi k zexekvovaniu nehnuteľností v jej vlastníctve. Táto hrozba je o to bezprostrednejšia, že vzhľadom na nízky dôchodok sťažovateľky (351,20 eur mesačne) jej Sociálna poisťovňa oznámila, že nebude vykonávať zrážky z dôchodku podľa príkazu na začatie exekúcie zrážkami. Sťažovateľka upozorňuje aj na skutočnosť, že proti rozhodnutiu krajského súdu z 10. mája 2023 podala dovolanie, avšak právoplatnosť napadnutého uznesenia bráni zastaveniu starej exekúcie, a to aj v prípade, ak by dovolací súd v časti, ktorá je predmetom dovolacieho konania, sťažovateľke vyhovel.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na zastavenie tzv. starej exekúcie.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde.

11. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky formulovaných v petite jej ústavnej sťažnosti.

III.2. K návrhu na vydanie dočasného opatrenia:

12. Podľa § 130 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

13. Sťažovateľka svoj návrh na vydanie dočasného opatrenia odôvodňuje dôvodmi zhrnutými v bode 7 tohto uznesenia tvrdiac, že súdny exekútor aktívne pokračuje vo vykonávaní exekúcie a bezprostredne hrozí, že pristúpi k výkonu exekúcie predajom nehnuteľností v jej vlastníctve.

14. Z citovaného znenia § 130 zákona o ústavnom súde vyplýva, že dočasným opatrením možno v zásade uložiť akékoľvek obmedzenie, ak je to potrebné na zachovanie existujúceho stavu a zabránenie závažnejším následkom. Toto ustanovenie (rovnako ako aj ustanovenie o odklade vykonateľnosti podľa § 129 zákona o ústavnom súde) predpokladá určitý test primeranosti medzi následkami, ktoré hrozia tým, že sa dočasné opatrenie nevydá, a následkami, ktoré sú spojené s dočasným opatrením. V prípade rozhodovania o dočasnom opatrení je podmienkou jeho vydania, aby sťažovateľovi hrozila závažná ujma ospravedlňujúca zásah do princípu právnej istoty, právom chránených záujmov alebo práv iných osôb, ktorý môže byť s vydaním dočasného opatrenia spojený. Hroziacu ujmu možno považovať z hľadiska vydania dočasného opatrenia za relevantnú, ak sú negatívne dopady napádaného rozhodnutia na sťažovateľove pomery citelné a zároveň vytvárajú stav, ktorý je nereparovateľný alebo je reparovateľný len čiastočne, prípadne veľmi ťažko. Cieľom má byť vytvorenie podmienok na odvrátenie či účinnú nápravu škodlivých následkov spojených s porušením základných práv a slobôd sťažovateľa v prípade, ak bude ústavnej sťažnosti vyhovené. Výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu musí zároveň znamenať pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám v dôsledku vydania

dočasného opatrenia. Ústavný súd teda pomeriava kolidujúce záujmy sťažovateľa a iných osôb, ktoré môžu byť odkladom výkonu napádaného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu negatívne dotknuté. Závažnosť ujmy hroziacej týmto subjektom posudzuje podľa konkrétnych okolností každého prípadu (I. ÚS 348/2020).

15. Povinnosť zdržať sa vykonávania napadnutého právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia môže ústavný súd uložiť nielen orgánu, ktorý mal podľa ústavnej sťažnosti porušiť základné práva a slobody sťažovateľa, ale aj iným orgánom verejnej moci, ktoré sú podľa príslušných právnych predpisov oprávnené na jeho výkon (I. ÚS 348/2020). Takým orgánom verejnej moci je aj súdny exekútor (II. ÚS 566/2020).

16. Ústavný súd, majúci na zreteli ujmu, ktorá by sťažovateľke mohla vzniknúť s prihliadnutím na skutočnosť, že súdny exekútor vykonáva kroky k zexekvovaniu majetku sťažovateľky, a po predbežnom preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že v okolnostiach tohto konkrétneho prípadu sú splnené podmienky na vydanie dočasného opatrenia. Bolo potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že v exekučnom konaní platí zásada, že navrátenie do predošlého stavu nie je prípustné, pričom sťažovateľke by prípadným nevydaním dočasného opatrenia hrozila nepomerne väčšia ujma, ako môže hroziť oprávnenému. Ústavný súd súčasne neidentifikoval žiaden verejný záujem, ktorý by mohol byť dočasným opatrením ohrozený, preto rozhodol tak, ako je uvedené v bode 2 výroku uznesenia.

17. Podľa § 131 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu